NPO_Zelené dovednosti na UK

Projekt Zelené dovednosti na UK, registrační číslo NPO_UK_MSMT-2114/2024-4 je zaměřen na tvorbu nových a inovaci stávajících vyučovaných předmětů, do kterých budou zařazeny prvky reflektující tzv. zelené dovednosti. Tyto předměty budou naplňovat "17 SDGs" (Sustainable Development Goals OSN 2015–2030) a současně Strategii udržitelnosti Univerzity Karlovy. Projekt byl na Fakultě humanitních studií UK spuštěn 1.1.2024 a jeho dokončení se předpokládá k 31.12.2025.

Na Fakultě humanitních studií UK bude v rámci projektu inovováno celkem deset předmětů ve stávajících magisterských studijních programech Sociální a kulturní ekologie, Antropologická studia a v bakalářském studijním programu Studia humanitní vzdělanosti. V rámci projektu bude připraven k akreditaci rovněž zcela nový kurz CŽV Podpora participativního a deliberativního rozhodování, určený pro zájemce z řad samosprávy, veřejné správy i neziskového sektoru, pro profesionály ve sféře městského plánování a ochrany přírody i pro pracovníky soukromého sektoru. Absolventi kurzu si osvojí inkluzivní participativní přístup k rozhodovacím procesům při udržitelném plánování měst a obcí a prohloubí své kompetence v oblasti udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Kurz bude splňovat podmínky pro udělování microcredentials.

Projekt je financován z Národního plánu obnovy v rámci komponenty MŠMT 7.4. Přizpůsobení škol – podpora zelených dovedností a udržitelnosti na vysokých školách.
Pokud není uvedeno jinak, podléhá veškerý obsah těchto webových stránek licenci
Creative Commons BY-SA 4.0 International .

V rámci projektu Zelené dovednosti na UK, registrační číslo NPO_UK_MSMT-2114/2024-4 byly na Fakultě humanitních studií UK v letech 2024 až 2025 vytvořeny tyto studijní předměty:

Seminář ze sociologie životního prostředí: Cesty socio-ekologické transformace
Cílem předmětu Semináře ze sociologie životního prostředí: Cesty socio-ekologické transformace je otevřít prostor pro hluboké a angažované porozumění současnému světu a rozvinout schopnost jednat v podmínkách nejistoty, komplexity a krize. Studijní předmět propojuje kritické a systémové myšlení o kořenech a východiscích současných problémů s imaginací, aktivistickou praxí a psychohygienou. Předmět by měl studující připravit na výzvy, kterým v budoucnu mohou čelit.
Výstupy

Environmentální sociologie I. a II.
Dvousemestrální studijní předmět se zaměřuje na studium vztahů mezi společností a životním prostředím. Studující se seznámí s klíčovými teoretickými přístupy environmentální sociologie, které jim umožní analyzovat sociální aspekty environmentálních problémů. Studující rozvinou svou schopnost porozumět postavení jedince ve vztahu k sociálním a environmentálním problémům, příčinám a důsledkům moderní spotřeby. Pozornost je také věnována podmínkám a možnostem souvisejícím se sociálně-ekologickou transformací směrem k udržitelnosti.
Výstupy

Environmentální ekonomie I. a II.
Dvousemestrální studijní předmět uvádí studující do základů ekonomie a představuje jim různé ekonomické přístupy k otázkám ochrany životního prostředí. Skrze reflexi preanalytické vize neoklasické a environmentální ekonomie upozorňuje na limity tradičního ekonomického myšlení a otevírá prostor pro kritické zkoumání role ekonomie při řešení současných environmentálních problémů. Dále se zaměřuje na trénování dovedností souvisejících s pochopením a integrací komplexních problémů typu klimatická změna, trénuje schopnost komunikace založené na věcném popisu problému, kritické analýze zájmů a hledání účinných řešení. Tyto dovednosti jsou posilovány během výukových hodin a v domácí přípravě formou argumentačních esejů, simulačních her s reflexí, analýzy případových studií, realizace vlastního projektového záměru apod.
Výstupy

Globální problémy životního prostředí
Studijní předmět se zaměřuje na vybraná témata environmentální udržitelnosti, jejichž znalost a pochopení je nutnou podmínkou pro širší socio-ekologickou transformaci společnosti. Představuje koncept globálních environmentálních problémů, s vybranými nejdůležitějšími oblastmi a tématy s důrazem na přírodní procesy a mechanismy a na vliv člověka.
Výstupy

Metody popisu a analýzy environmentální udržitelnosti I + II
Předmět uvádí studenty do mezioborové problematiky metod popisu a hodnocení environmentální udržitelnosti. Představuje teoretická východiska (strategie udržitelného rozvoje a ve větším detailu environmentální udržitelnost) a na příkladech používaných indikátorů ukazuje postupy při konstrukci a interpretaci relevantních indikátorů.
Výstupy

Seminář aplikovaného výzkumu
Předmět je určen pro magisterské studenty a studentky, kteří/které si chtějí vyzkoušet specifika, přínosy i dilemata (nebo prohloubit znalost) aplikovaného antropologického výzkumu již během studií. Seminární podoba kurzu je volně propojena s přednáškovým cyklem Aplikovaná Antropologie jako jeho praktická nadstavba. Aplikace antropologického vědění ve veřejné sféře je urgentní výzvou dneška především ve vztahu ke zmnoženým krizím, jež v současnosti zažíváme v souvislosti se změnou klimatu, krizemi bydlení, geopolitickými konflikty & rostoucími ekonomickými nerovnostmi. Právě proto si klade seminář za cíl zprostředkovat možnosti využití teoretických a metodologických znalostí získaných během studia v konkrétním aplikovaném nebo angažovaném výzkumu s důrazem na rozvoj tzv. zelených dovedností, udržitelných politik a ochrany životního prostředí.
Výstupy

Environmentální antropologie současnosti
Studijní předmět představuje perspektivu současné environmentální antropologie a seznamuje studující s konkrétními oblastmi a tématy, na nichž se studuje propojování sociálních, historických, politických, ekonomických, technologických a environmentálních aspektů socio-environmentálních krizí. Současně kurz představuje nejen akademickou rovinu bádání, ale také rovinu praktickou, resp. aplikovanou.
Výstupy

Sociální ekologie I a II
Studijní předmět se zabývá vztahem společnosti a přírody a vzájemnými souvislostmi působení člověka a životního prostředí. Definuje pojem sociální ekologie a rozebírá sociálně-ekologické přístupy k porozumění světu. Seznamuje studenty s historickými kořeny a tradicí sociální ekologie, diskursivním přístupem k environmentálním problémů i emocionálním obratem ve studiu sociálních aspektů životního prostředí.
Výstupy

Krajinná ekologie a přírodní zdroje
Předmět seznamuje studenty s krajinou jako komplexním systémem, který je formován přírodními a/zároveň antropogenními procesy. Úvodní část definuje krajinu z pohledu jejích obyvatel a uživatelů a představuje krajinnou ekologii jako mezioborový nástroj k poznání ekologických procesů a vazeb v krajině. Dále se zaměřuje na složky krajiny – geologii, klima, zdroje – a jejich vliv na krajinnou diverzitu. Klíčovým tématem je krajinná heterogenita, její měření a vztah k biodiverzitě. Předmět se věnuje i časoprostorové dynamice krajiny, disturbancím a paměti krajiny. Studenti se seznámí s teoriemi konektivity, migrací a přírodními procesy jako oheň či eroze. Důraz je kladen na historické interakce člověka s krajinou, ekologickou sukcesi a urbánní ekologii. Kurz rovněž pokrývá praktické aplikace – bioremediaci, ekosystémové služby, environmentální psychologii, krajinné plánování a adaptaci na klimatickou změnu.
Výstupy

Klima na dosah: Lokální výzkum klimatické krize a environmentální imaginace
Studijní předmět Seminář „Klima na dosah“ se zaměřuje na lokální dopady klimatické krize a možnosti jejího zkoumání v prostředí České republiky. Vychází z toho, že planetární krize jsou také, nebo dokonce
především, lokálním problémem a že je možné a žádoucí studovat jejich kontexty, příčiny, dopady i potenciální řešení jak v globálním, tak lokálním měřítku. Zastřešujícím rámcem kurzu je téma udržitelnosti a spravedlivé transformace. Předmět propojuje teoretické koncepty s konkrétní badatelskou zkušeností studenstva. Pohybuje se na pomezí antropologie, environmental humanities a multimodální etnografie a nabízí studujícím příležitost kritického vhledu a hlubšího ponoření se do problematiky klimatické krize prostřednictvím kolaborativního experimentálního zkoumání konkrétně definovaných témat (voda, půda, růst, regenerace, ekosystémy aj.). Vedle multimodálního terénního výzkumu se seminář zaměřuje na možnosti kreativního zobrazení a reprezentace vědeckých výsledků a problematiky udržitelnosti. Seminář směřuje k vytvoření společného výstupu, který představí výsledky bádání širší veřejnosti – může jít o ZIN, webovou stránku, výstavu, performanci apod.
Výstupy

Základy participativních dovedností
Kurz CŽV poskytne účastníkům detailní znalosti a praktické dovednosti pro efektivní zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů. Kombinuje teoretické základy s praktickými cvičeními – od návrhu plánu participace přes

facilitaci, moderaci, komunikaci až po práci s daty. Studující se učí navrhovat a vést participativní procesy tak, aby reflektovaly environmentální, sociální a ekonomické aspekty udržitelného rozvoje. Kurz je určen pracovníkům veřejné správy, neziskových organizací, studujícím i širší veřejnosti, kteří jej využijí pro vedení participativních procesů či jejich částí, případně pro kvalifikovaný výběr nejlepší externí nabídky v rámci veřejných zakázek/výběru dodavatele služby.
Výstupy

V rámci projektu byla navázána spolupráce s partnery Institut plánování a rozvoje hl.m.Prahy, Agora CE a SMS ČR. Všechna tři strategická partnerství posílila praktickou, aplikovanou rovinu všech vzdělávacích výstupů projektu. Spolupráce byla navíc rámována společným cílem rozvoje zelených dovedností na UK, což vytvořilo novou platformu diskuse a budoucí spolupráce mezi akademickou sférou, neziskovým sektorem a samosprávami.

